

Intensjonsplan for faste vitenskapelige stillinger 2019 – 2023

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning

(vedtatt i styret 27.11.2018)

Innhold

1	Bakgrunn for planen	2
2	Stillinger sett i lys av strategiske mål.....	2
2.1	Utdanning	2
2.2	Forskning og innovasjon	3
2.3	Forsknings-, utviklings- og utdanningsoppdrag	4
2.4	Rekruttering til faste, vitenskapelige stillinger	5
3	Dagens kapasitet for utdanning og forskning	5
3.1	Vurdering etter oppbemanning 2015-18	5
3.2	Kapasitet for utdanning.....	6
3.3	Kapasitet for forskning	8
4	Stillingsbehov	9
4.1	Stillingsbehov i lærerutdanningene	9
4.2	Stillingsbehov i veiledning og mentoring i lærerprofesjonen	12
4.3	Stillingsbehov i utdanningsledelse og rektorutdanningen	12
4.4	Stillingsbehov i EKVA	13
4.5	Tverrgående fagområder	13
4.6	Andre oppgaver	13
4.7	Strategiske vurderinger av stillingsbehov	14
4.8	Prioriteringer av stillinger	16
4.9	Økonomiske forutsetninger	17

1 Bakgrunn for planen

«Langsiktig plan for å redusere ubrukte midler» vedtatt i instituttstyret ved ILS 24.2.2015 (Sak 10/2015) beskrev strategier for å redusere ubrukte midler i budsjettet. Strategiene gikk ut på en omfattende oppbemanning av instituttet sammen med tilsetninger i faste, vitenskapelige stillinger i forkant av avgang i perioden 2015-18. Planen er gjennomført, med unntak av to faste, vitenskapelige stillinger som det ikke var kvalifiserte søkere til da stillingene ble utlyst. Det er dessuten tilsatt i noen få faste, vitenskapelige stillinger utover planen. I perioden 2015-18 har studenttallet ved instituttet økt som følge av flere tildelte studieplasser til Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) og økt studentgjennomføring i Lektorprogrammet. Instituttet har også fått innvilget flere søknader om eksternt finansierte forskningsprosjekt, og forskningsambisjonene har økt parallelt med at det har blitt tilsatt flere fast vitenskapelig ansatte i kombinerte stillinger, det vil si med like store stillingsandeler til undervisning og forskning. Det er derfor behov for en plan for intenderte framtidige tilsetninger ved instituttet.

«Intensjonsplan for faste, vitenskapelige stillinger 2019-23» for ILS beskriver først stillingsbehov ved instituttet i lys av strategiske mål for instituttets utdanninger, FoU-oppdrag samt forskning og innovasjon. Deretter beskrives dagens bemanningssituasjon, før stillingsbehovet på instituttets ulike fagområder vurderes. Til slutt i planen foreslås det prioriteringer av framtidige utlysninger av faste, vitenskapelige stillinger.

2 Stillinger sett i lys av strategiske mål for instituttet

Strategiske mål og overordnede intensjoner for denne planen er 1) at alle studieprogrammene ved ILS skal være fullt oppbemannet med faste, vitenskapelige stillinger innenfor de ulike fagområdene; 2) at langsiktige utdannings-, forsknings- og utviklingsoppdrag skal være tilstrekkelig bemannet med faste, vitenskapelige stillinger; og 3) at forskergruppene rustes for å nå gjennom med flere søknader om eksternt finansierte forsknings- og innovasjonsprosjekt og for framtidige søknader om nye sentre for fremragende forskning og utdanning.

Selv om årsplanene ved ILS er toårige, bygger de på strategiske planer for Universitetet i Oslo (UiO) og Det utdanningsvitenskapelige fakultet, og hovedmålsettingene for instituttets kjernevirksomhet ligger fast. ILS' årsplan for 2018-19 har følgende overordnede målsetting:

«ILS utdanner lærere og ledere for framtidens skole og har ansvaret for mange store forskningsprosjekter med høy relevans for norsk skole. Gjennom denne virksomheten ønsker ILS å bidra til at skolen gir alle elever muligheter til å utvikle kompetanse og holdninger som gjør at de på best mulig måte vil kunne møte de utfordringer framtidens samfunn vil gi dem. Gjennom å ruste skolen for framtidens samfunn skal ILS være en vesentlig bidragsyter til bærekraftig utvikling i en bred forståelse.»

2.1 Utdanning

På utdanningsiden har ILS sitt tyngdepunkt i to store profesjonsutdanninger, Lektorprogrammet og Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), samt et masterprogram i utdanningsledelse og emner i veiledning og mentoring i lærerprofesjonen på masternivå. Utdanning kan beskrives som kjernen i

instituttets virksomhet da utdanningene til sammen utgjør et stort samfunnsoppdrag som forplikter. Dessuten har ILS en spesifikk forpliktelse til å ta imot alle studenter som gjennomfører det femårige Lektorprogrammet, til den undervisningen i programmet som instituttet har et eget ansvar for.

En intensjonsplan for faste vitenskapelige stillinger må derfor ha som utgangspunkt at alle studieprogrammene ved instituttet skal være fullt oppbemannet med faste, vitenskapelige stillinger innenfor de ulike fagområdene i tråd med NOKUTS studietilsynsforordning, og for å ta imot et stadig økende antall studenter i Lektorprogrammet. Det er en forutsetning for å kunne utdanne et høyt antall kvalifiserte lektorer til trinn 8.-13. i skolen hvert år, veiledere for gjennomføring av studentenes praksis og skoleledere og rektorer for kompetent og kvalifisert skoleledelse. Videre er det en ambisjon at de faste vitenskapelige stillingene bidrar til utviklingen av et forskningsbasert grunnlag for undervisningen og til et tett samspill mellom forskning og utdanning ved instituttet.

I den delen av årsplanen 2018-19 som handler om utdanning, er innovasjon nevnt som det høyest prioriterte området. Innovasjon er i årsplanen knyttet til utdanning for bærekraftig utvikling, læring, vurdering og evaluering. En sentral prioritering for Lektorprogrammet, er økt gjennomføring. Denne prioriteringen vil kunne medføre et stadig økende studenttall i både profesjonsfaget og de fagdidaktiske masterspesialiseringene, og det vil kreve gode prognoser for å kunne dimensjonere stillingsbehovet. Bedret kvalitet i praksisopplæringen og innovasjon i studieprogrammene er i tillegg prioriteringer som vil kreve økte stillingsressurser. Instituttet har i dag et senter for fremragende utdanning (ProTed) knyttet til Lektorprogrammet. Det avslutter sin tiårsperiode ved utgangen av 2021. Ved instituttet er senteret en utviklingsenhet for arbeid med studiekvalitet i Lektorprogrammet, et arbeid som også har betydning for instituttets øvrige studieprogram, og som krever stillingsressurser. Dette arbeidet vil videreføres når senterets periode er over. En ambisjon om å søke et nytt senter for fremragende utdanning med utgangspunkt i instituttet sterke undervisnings- og forskningsområder vil stille krav til bemanningen på litt lenger sikt.

I PPU og i profesjonsfaget i Lektorprogrammet er undervisningen organisert rundt fire hovedområder: Undervisning og læring, klasseledelse, differensiert undervisning og vurdering. Særlig vurdering er svakt dekket i dag. I tillegg er det behov for å bygge opp kompetanse knyttet til undervisning i fellesfag i yrkesfaglige studiespesialiseringer i skolen. Dessuten ønsker instituttet å styrke den faglige ledelsen av universitetsskolesamarbeidet.

Masterprogrammet i utdanningsledelse er et deltidsstudium organisert i tre store emner: «Styring og ledelse av utdanning», «Profesjonalitet, organisasjonsutvikling og demokrati» og «Utdanningsvitenskapelige metoder og forskningsdesign». Det er viktig at instituttet til enhver tid har fast, vitenskapelig ansatte med høy kompetanse på disse emnene. I programmet er det utviklet et nytt studieemne i utdanningsrett knyttet til et samarbeid mellom Det juridiske fakultet og Det utdanningsvitenskapelige fakultet. Masterprogram i utdanningsledelse tilbys i dag ved en rekke høyere utdanningsinstitusjoner nasjonalt, og det er konkurranse om studentene. Det nye studieemnet vil kunne styrke programmet ved ILS og bidra til god rekruttering av studenter, og vitenskapelig kompetanse innenfor dette emnet har høy prioritet. Ledelse av en mangfoldig skole er dessuten et område innenfor utdanningsledelse der det er behov for styrket kompetanse.

Veiledning og mentoring i lærerprofesjonen er knyttet til både lærerutdanningene og masterstudiet i utdanningsledelse. Det har betydning for utviklingen av praksisopplæringen i lærerutdanningene, og masteremnene gir innpassing i Masterprogrammet i utdanningsledelse. Veiledning og mentoring er

også et område med et potensial for vekst. Derfor er fast, vitenskapelig kompetanse på dette området viktig.

2.2 Forskning og innovasjon

ILS' forskningsstrategi har en dobbel ambisjon om høy vitenskapelig kvalitet og høy brukerrelevans for lærere, skoleledere, skoleeiere og policyfeltet. Det krever samspill mellom forskning, innovasjon og utdanning. Forskningen retter seg mot fem kunnskapsområder, som er representert ved hver sin forskergruppe¹:

Undervisning, læring og fag (SISCO)

Lærerutdanning og profesjonsutvikling i skolen (TEPEC)

Ledelse, styring og organisering av skolen (CLEG)

Nasjonale og internasjonale studier av kompetanseutvikling i hele utdanningsløpet (LEA)

Bærekraftig utvikling som utfordring for utdanningsvitenskapelig forskning (COSER)

Det er en ambisjon at forskningen i gruppene styrkes med flere prosjekter som er finansiert av eksterne aktører som NFR og EU, og at publisering per fagårsverk og på nivå 2 økes. For perioden 2018-23 har instituttet et nordisk senter for fremragende forskning, Quality in Nordic Teaching (QUINT) finansiert av NORDFORSK, og fra instituttet er det sendt en EU-søknad, Science Education for Action and Engagement Towards Sustainability (SEAS), i siste søknadsrunde. Med utgangspunkt i forskningsmiljøene bak disse to satsningene vil det være et mål å lykkes med en ny søknad om et senter for fremragende forskning finansiert av NFR.

For å øke mulighetene for å nå disse ambisiøse forskningsmålene vil nye tilsetninger derfor også ha som formål å styrke sammensetningen av forskergruppene, heve kvaliteten i forskningen på de fem kunnskapsområdene og øke søknadskapasiteten og muligheten for tilslag på søknader om eksternt finansiert forskning, også på toppforskningsnivå. Samtidig er det en strategisk prioritering å styrke tverrfaglig samarbeid, enten det dreier seg om samarbeid mellom instituttets forskergrupper, med andre forskergrupper på fakultetet eller med eksterne aktører. Tverrfaglig samarbeid vil fordre metodeutvikling, og det vil være viktig å sikre instituttet god og bred metodekompetanse.

2.3 Forsknings-, utviklings- og utdanningsoppdrag

Et annet tyngdepunkt ved instituttet er forsknings-, utviklings- og utdanningsoppdrag som gjennomføres for Utdanningsdirektoratet og for Oslo kommune. Disse oppdragene omfatter komparative analyser av kompetanseutviklingen hos elever i skolen og av profesjonsutvikling, utvikling av nasjonale og lokale prøver, samt etter- og videreutdanning av rektorer, lærere og lærerutdannere. Tidsbegrensede oppdrag må til en viss grad basere seg på midlertidige tilsetninger, men et utgangspunkt for en intensjonsplan for faste, vitenskapelige stillinger er også at langsiktige forsknings-, utviklings- og utdanningsoppdrag skal være tilstrekkelig bemannet med faste, vitenskapelige stillinger for å sikre kvaliteten på gjennomføringen av oppdragene og kontinuiteten fra den ene prosjektperioden til den andre. Det er en ambisjon å styrke og videreutvikle

---

¹ Forskergrupper 2018: Studies of Instruction across Subjects and Competences (SISCO), Teachers' Professional Development and Educational Change (TEPEC), Curriculum Studies, Leadership and Educational Governance (CLEG), Large-scale Educational Assessment (LEA) og Challenges of Sustainability in Educational Research (COSER)

gjennomføringen av forsknings-, utviklings- og utdanningsoppdragene og bidra til god interaksjon med brukergrupper i og rundt skolen. Dessuten har ILS som ambisjon å bidra betydelig til den nasjonale satsningen på desentralisert kompetanseutvikling og å lykkes med flere søknader om videreutdanningsoppdrag innenfor feltet utdannings- og skoleledelse.

2.4 Rekruttering til faste, vitenskapelige stillinger

«Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)»² stiller krav om at studietilbud på mastergradsnivå skal knytte til seg et fagmiljø der minst 50 prosent av de ansatte har førstestillingskompetanse (førsteamanuensis eller førstelektor) og minst 10 prosent har professor- eller dosentkompetanse. For studietilbud på doktorgradsnivå kreves minst 50 prosent professor- eller dosentkompetanse. ILS har i dag svært mange ansatte på førsteamanuensisnivå, og relativt få professorer. Et stort flertall av professorene vil gå av for aldersgrensen innen 2028. Det er krevende å rekruttere professorer til alle instituttets ulike fagområder. Derfor blir det viktig å rekruttere førsteamanuenser med mulighet for snarlig kompetanseoppbygg og å støtte kompetanseutvikling for denne gruppen.

Norsk skole og norsk lærerutdanning er kjerneområdet for instituttets virksomhet samtidig som instituttet gjennomfører internasjonalt komparative studier og har et bredt internasjonalt samarbeid om både forskning og utdanning. I de fleste stillingsutlysningene ved instituttet kreves det dokumentert inngående kjennskap til norsk skole og norsk utdanning sammen med gode norskkunnskaper. De siste årene har instituttet lyktes med internasjonal tilsetning i noen faste, vitenskapelige stillinger, og det vil fortsatt være en ambisjon å lyse ut faste, vitenskapelige stillinger internasjonalt. På enkelte fagområder, som det norskdidaktiske og det samfunnsfagdidaktiske (fagdidaktikk i samfunnsfag, historie og religion og etikk), vil det likevel være mest aktuelt med nasjonal utlysning da disse fagområdene omfatter didaktikk for skolefag med en tydelig nasjonal innretning.

I de faste og midlertidige vitenskapelige stillingene ved instituttet i dag, rekrutteringsstillinger ikke iberegnet, er det en sterk ubalanse i kjønn. Bare 30 prosent av disse stillingene innehas av menn. På lengre sikt vil det være et mål å øke denne prosenten til 40. I perioden 2019-2028 vil det være avgang i 20 faste, vitenskapelige stillinger. 40 prosent av avgangene vil være i stillinger som i dag er besatt av menn. For å lykkes med et mål om 40 prosent menn i faste, vitenskapelige stillinger trengs det derfor en aktiv og langsiktig rekruttering.

3. Dagens kapasitet for utdanning og forskning

3.1 Vurdering av resultater etter oppbemanning 2015-18

Samtlige 21 faste, vitenskapelige stillinger som ble foreslått utlyst i «Langsiktig plan for å redusere ubrukte midler 2015-18», er besatt, med to unntak. Det dreier seg om to stillinger i henholdsvis samfunnsfagdidaktikk og religion og etikk, som ble utlyst, men ikke besatt fordi det manglet kvalifiserte søkere. Den ene stillingen er utlyst på nytt, og den andre er midlertidig besatt. Det er også tilsatt i stillinger utover planen etter behov og med dekning i budsjettet. Det gjelder én professorstilling i kvantitativ metode og flere forskerstillinger tilknyttet EKVA for å kunne gjennomføre FoU-prosjektene i tråd med kravene til oppdragene. Dessuten er leder ved EKVA, én

² https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137#KAPITTEL_1

forsker ved EKVA og én stilling i pedagogikk erstattet, og to stillinger i utdanningsledelse er utlyst som erstatning for tilsatte som har sluttet.

Som et resultat av gjennomføringen av «Langsiktig plan for å redusere ubrukte midler 2015-18» har antall vitenskapelige årsverk økt, og årsverk knyttet til de ulike kategoriene vitenskapelige stillinger har endret seg. Tallene i tabellen nedenfor er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og viser antall vitenskapelige årsverk ved ILS i 2014 og 2017. Tallene omfatter både faste og midlertidige årsverk.

Stillingstype	Årsverk 2014	Årsverk 2017
Førsteamanuensis/professor	24,4	41,3
Lektor/førstelektor/dosent	20,4	11,9
Forsker (SKO 1108, 1109, 1183)	9	7
Sum	53,8	60,2

Tabellen viser at det i perioden 2014-17 har vært en økning på 6,4 vitenskapelige årsverk, som ikke innbefatter rekrutteringsstillinger. Antall førsteamanuensis-/professorårsverk har økt med 16,9. Derimot har det vært en nedgang i lektor-/førstelektor-/dosentårsverk på 8,5 og i to forskerårsverk. I perioden har det vært en kraftig vekst i førsteamanuensisårsverk fra 16,6 i 2014 til 32 i 2017, det vil si tilnærmet en dobling. I 2017 har instituttet verken dosentstillinger eller forskerstillinger på masternivå. Det høye antallet lektorårsverk i 2014 omfattet flere midlertidige årsverk, mens økningen i førsteamanuensis- og professorårsverk kun omfatter faste årsverk. Dette innebærer at midlertidigheten er redusert i perioden.

I tillegg til en økning i antall faste vitenskapelige årsverk innebærer endringene en betydelig styrking av stillingsandeler til forskning fra tilsvarende 21,2 årsverk i 2014 til tilsvarende 27,6 årsverk i 2017 og en beskjeden økning av stillingsandeler til undervisning fra 27,5 i 2014 til 29,6 i 2017. Det har vært en økning i antall professorårsverk fra 7,8 i 2014 til 10,3 i 2017. Det har blitt tilsatt i kun én professorstilling i perioden, mens fire fast ansatte i førsteamanuensisstillinger har fått kompetanseopptrykk til professor, og én universitetslektor har fått opptrykk til førstelektor. Flertallet av stillingene har blitt utlyst på førsteamanuensisnivå av rekrutteringshensyn og ut ifra en prioritering av breddekompetanse framfor spesialisering. Blant forskerårsverkene har det vært en tydelig utvikling fra midlertidige mot faste tilsetninger.

3.2 Kapasitet for utdanning

Personalressurser

Studieprogram/-områder	FVA 2018	Avganger 2015-18	Tilsetninger 2015-18	Avganger 2019-23	Avganger 2024-28	Avganger 2029-33
LU	42	6	26	5	4	3
VEIL	2		1	1		
UTLED/RU	10	3	6	3	2	1
EKVA	10	1	9	1	3	
Sum	64	10	42	10	9	4

Tabellen over viser antall fast vitenskapelig tilsatte på de ulike fagområdene ved instituttet i dag, inkludert stillinger som er utlyst. Tallene inkluderer også forskere med fortrinnsrett til fast stilling. Tabellen viser videre avganger i den perioden oppbemanningen har foregått, 2015-18, og i femårsperioder fra i dag til og med 2033. Avgang for aldersgrensen i perioden 2019-28 omfatter hele 8 professorer og én seniorforsker.

Studiepoeng og kandidater 2017

Studieprogram/emner	Studiepoengproduksjon	Kandidater
PPU	344,67	346
PROF, Lektor	188,33	
Masterspes., Lektor	62,19	114
Veiledning	25,3	
Utdanningsledelse	48,01	28
PhD	2,5	
Sum	671	

Tabellen over viser studiepoengproduksjonen innenfor de ulike utdanningene ved ILS oppgitt i 60 studiepoengs enheter i 2017. Tabellen viser også antall kandidater som har fullført og bestått Lektorprogrammet (5 år), Masterprogrammet i utdanningsledelse og PPU. Tallet på kandidater i Lektorprogrammet gjelder kandidater fra alle de fem fakultetene som samarbeider om programmet. Tallene er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og gjelder 2017.

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

PPU er en årsenhet som bygger på en fullført grad. Fra 2019 stilles det krav om mastergrad for å bli tatt opp til studiet. Det har vært en sterk økning i søkningen til PPU-studiet, som dels kan forklares med en generell økning i søkningen til lærerutdanningene, dels med innføring av opptakskrav om mastergrad i 2019. Det har vært en midlertidig økning i 21 studieplasser 2015-18 og en varig økning på 30 studieplasser fra 2015. I denne perioden har det årlig vært tatt opp 170-200 studenter på heltid og like mange på deltid i tillegg til 15 studenter i Teach First Norway på bakgrunn av 8-9 søkere per plass på heltid og 3-4 søkere per plass på deltid. Etter at masterkravet trer i kraft i 2019, forventes det en noe lavere søkning til studiet. Dessuten kan det bli endringer i studenttallet på de ulike fagdidaktiske områdene. Det vil kunne medføre behov for noen endringer i studiet som kan berøre instituttets stillingsprofil. Imidlertid vil det først være mulig å danne seg et tydelig bilde av studentgrunnetaget i PPU når de nye opptakskravene har virket i noen år.

Lektorprogrammet

ILS forvalter Lektorprogrammet ved UiO, som har 286 studieplasser. Instituttet har ansvar for profesjonsfaget i 3., 6. og 7. semester og tilbyr fagdidaktiske emner i studiespesialiseringene, samt en mentorordning, PROMO, i form av emner som ikke gir studiepoeng. Det er et mål for UiO å øke studentgjennomføringen i Lektorprogrammet. De senere årene har karakterkravene for å komme inn på programmet økt, og flere studenter enn før takker ja til studieplass samtidig som færre studenter faller fra de aller første årene. Det har ført til en økning i antall studenter som begynner i 6. semester, og tallet er i dag 200. Også antallet studenter som søker seg til de fagdidaktiske

masterspesialiseringene, har økt, og ligger i dag på ca. 100. Det er likevel et potensial for flere studenter både i profesjonsfaget og i de fagdidaktiske masterspesialiseringene.

Instituttet er forpliktet til å tilby undervisning i profesjonsfaget til alle lektorstudenter som går videre i programmet, og undervisning i de fagdidaktiske masterspesialiseringene til alle lektorstudenter som søker seg til disse. Fordi prognosene over antall studenter i årene framover vil være beheftet med noe usikkerhet, blir det krevende å planlegge antall stillinger. I kalkylene som ligger til grunn for ressursberegningen i denne planen, er antall studenter i profesjonsfaget estimert til 250 og antall studenter i fagdidaktiske masterspesialiseringer til 145. Det er altså tatt utgangspunkt i en høy grad av gjennomføring i programmet i tråd med UiOs og ILS' ambisjoner.

Utdanningsledelse, rektorutdanning samt veiledning og mentoring i lærerprofesjonen

Masterprogrammet i utdanningsledelse har en relativt jevn søkning. Søkningen er størst til det andre året i programmet da studenter som har gjennomført rektorutdanningen, kan få innpass i programmet. For å fylle antall studieplasser er programmet dermed til en viss grad avhengig av rektorutdanningen, som er et videreutdanningsoppdrag fra Utdanningsdirektoratet som gis for fem år av gangen. Det nåværende oppdraget avsluttes i 2020, og ILS venter på en ny utlysning fra Utdanningsdirektoratet for å kunne søke om å få tildelt rektorutdanning for en ny femårsperiode. Studenter som har tatt 30 studiepoeng veiledningsemner ved ILS, kan også søke innpass i masterprogrammet i utdanningsledelse, og det er et mål for instituttet at flere studenter i veiledning velger å gjøre det. Det er videre en ambisjon å søke å få flere videreutdanningsoppdrag i utdannings- og skoleledelse til instituttet.

Midlertidig tilsatte

ILS er i dag fortsatt avhengig av midlertidig tilsatte på noen fagområder og i noen emner for å gjennomføre undervisningen i studieprogrammene og etter- og videreutdanningstilbudene. Det dreier seg både om stipendiater og postdoktorer tilsatt for fire år med ett års undervisningsplikt, universitetslektorer tilsatt for ett år av gangen, samt lærere fra universitets- og partnerskolene som frikjøpes fra skolene i 20 til 50 prosent og således ikke tilsettes på ILS. Det er et mål at undervisningen i studieprogram og -emner i størst mulig grad utføres av fast vitenskapelig tilsatte, og det er en ambisjon at midlertidig tilsatte universitetslektorer i størst mulig grad erstattes av fast vitenskapelig tilsatte. Derimot er det både et ønske og et behov for å ha tilknyttet instituttet en gruppe lektorer som er frikjøpt i prosentandeler fra sine stillinger ved universitets- og partnerskolene. Disse lektorene representerer et viktig bindeledd mellom skolene og UiO og styrker praksisforankringen i studieprogrammene, blant annet ved å bidra til mentorordningen i Lektorprogrammet.

3.3 Kapasitet for forskning

Ved Enhet for kvantitative analyser (EKVA) ved ILS er forskningsoppdragene i hovedsak bemannet med forskere på doktorgradsnivå. Oppdragene knyttet til utvikling av prøver har derimot få tilsatte forskere med doktorgrad. De fleste som arbeider med disse oppdragene, er i dag rådgivere eller seniorrådgivere. Det er et mål at det også i prøveutviklingsoppdragene tilsettes forskere med kompetanse på doktorgradsnivå, alternativt at det tilsettes forskere på mastergradsnivå som veiledes

for opprykk. De fleste oppdragene er langsiktige, og det kan derfor tilsettes i faste vitenskapelige stillinger.

De fem forskergruppene som ledes fra ILS i dag, SISCO, TEPEC, CLEG, LEA og COSER, har alle i 2018 søkt og blitt godkjent som forskergrupper ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet ut fra kriterier som blant annet omfatter antall fast vitenskapelig ansatte med doktorgradskompetanse, antall rekrutteringsstillinger (PhD og postdoktorer), publisering og søknader om ekstern forskningsfinansiering. Ved utlysning av faste, vitenskapelige stillinger bør det vurderes hvordan stillingene kan bidra til å styrke forskningen i gruppene ut fra både instituttets og forskergruppens egne strategiske vurderinger.

4. Stillingsbehov

4.1 Stillingsbehov i lærerutdanningene

Det er gjennomført en ressursanalyse av undervisningsbehovet i PPU, det vil si PPU heltid, deltid og Teach First Norway (TFN), samt Lektorprogrammet, som omfatter profesjonsfaget i 3., 6. og 7. semester og masteremner i 8.-10. semester. Det er tatt utgangspunkt i et opptak på 400 studenter til sammen i PPU heltid og deltid og 15 studenter i TFN. Dette tilsvarer rammen for dagens opptak. Det er videre tatt utgangspunkt i dagens opptaksrammer for de enkelte fagdidaktiske områdene. De nye opptakskravene fra 2019 kan gi endringer i studentopptaket til PPU.

For Lektorprogrammet er det tatt utgangspunkt i 250 studenter i profesjonsfaget. Dette er 50 studenter mer enn i dag. Det er videre tatt utgangspunkt i 145 studenter i fagdidaktiske masterspesialiseringer, en økning fra ca. 100 i dag. Økningen er gjort for å vise behovet om 4-5 år dersom ILS lykkes med ambisjonen å øke gjennomføringen i programmet.

Undervisningsbehovet i PPU og Lektorprogrammet vurderes samlet da de fast vitenskapelig ansatte som er tilknyttet lærerutdanningene, underviser enten i både PPU og Lektorprogrammet, eller veksler mellom å undervise i de to programmene. Det er lagt til grunn at undervisningen gjennomføres etter den oppbygningen studiene har i dag.

Stillingsbehovet er regnet ut fra professor- eller førsteamanuensisstillinger i alderen under 60 år, som tilsvarer en undervisningsplikt på 797 arbeidstimer i året.

Oversikt over arbeidstimer i PPU og Lektorprogrammet (LeP), inklusive profesjonsfaget (PROF) og fagdidaktiske masteremner

Fagområder	PPUH, PPUD, TFN	LeP, PROF	LeP, masteremner	Til sammen	Stillingsbehov i årsverk
Pedagogikk	5107	2650		7757	10
Integrerte aktiviteter	1862	2529		4391	5,5
Metodeemner på masternivå			2190	2190	2,8
Matematikk fagdidaktikk	1008	354	742	2104	2,7
Naturfagdidaktikk	1234	475	753	2462	3,1
Engelsk fagdidaktikk	842	814	924	2580	3,2
Norsk fagdidaktikk	748	864	1612	3206	4,1

Fremmedspråk fagdidaktikk	1373	650		2023	2,5
Samfunnsfagdidaktikk	906	441	1534	2901	3,6
Religion og etikk fagdidaktikk	616	338	727	1681	2,1
Historie fagdidaktikk	748	546		1294	1,6
Geografi fagdidaktikk	461	191		652	0,8
Mediefagdidaktikk	480	113		593	0,7
Musikk fagdidaktikk	290			290	0,4
Sum	15675	9965	8482	34124	43,1

Pedagogikk: Pedagogikk undervises i praktisk-pedagogisk utdanning på heltid, deltid og i Teach First Norway samt i profesjonsfaget i Lektorprogrammet i 3., 6. og 7. semester. Dessuten bidrar vitenskapelig ansatte i pedagogikk til integrerte og ikke-fagspesifikke aktiviteter.

Det er i dag tilsatt ti førsteamanuenser og én professor i pedagogikk ved instituttets lærerutdanninger. To av førsteamanuensisstillingene vil ha varig redusert undervisning som følge av ansvar for henholdsvis praksisopplæringen og universitetsskolesamarbeidet. En førsteamanuensis har sin arbeidsplikt knyttet til fakultetets satsning på forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i skolen. Professoren er i sin helhet frikjøpt til forskningsledelse og vil gå av i 2025. Det vil være ytterligere én avgang i 2027. Deretter vil første avgang være i 2038. For å dekke det anslåtte undervisningsbehovet i pedagogikk på ti stillinger er det dermed behov for ytterligere to faste, vitenskapelige stillinger. Dersom vitenskapelig ansatte i pedagogikk skal dekke halvparten av undervisningsbehovet i integrerte aktiviteter, er det behov for to stillinger utover dette. Undervisningsbehovet er estimert ut fra seminargrupper på 30 studenter i PPU og PROF-ennene.

Matematikk fagdidaktikk: Det undervises i matematikk fagdidaktikk i PPU, både på heltid, deltid og i Teach First. I Lektorprogrammet undervises det i matematikkdidaktikk innenfor profesjonsfaget og i fagdidaktisk masterspesialisering i to emner. Det er anslått 15 studenter i masterspesialiseringen. Det er tilsatt fire førsteamanuenser i matematikkdidaktikk, to av dem i 80 prosent stilling, og én frikjøpt i 20 prosent til oppgaver i EKVA. Den første avgangen innenfor dette fagområdet vil være i 2030. Med det estimerte behovet for stillingsressurser vil disse stillingene dekke undervisningsbehovet fram til avgang i stillinger, og det vil være en kapasitet på ca. 60 prosent av et årsverk til å bidra til integrerte aktiviteter og andre oppgaver. Det vil være avgang i tre stillinger i perioden 2030-33, og det vil derfor være behov for rekrutteringsstillinger i matematikkdidaktikk selv om instituttet rekrutterer godt eksternt og også internasjonalt til dette fagområdet.

Naturfagdidaktikk: Det undervises i naturfagdidaktikk i PPU, både på heltid, deltid og i Teach First. I Lektorprogrammet undervises det i naturfagdidaktikk innenfor profesjonsfaget og i fagdidaktisk masterspesialisering i to emner. Det er estimert 15 studenter i masterspesialiseringen. Det er tilsatt tre professorer og én universitetslektor på fagområdet. Én professor er frikjøpt til faglig ledelse av ProTed Senter for fremragende utdanning, og én er frikjøpt i 50 prosent til forskningsledelse foreløpig ut 2020. I 2022 vil det være to avganger. Det vil være behov for at én stilling erstattes. Neste avgang vil være i 2032. Forutsatt at det ikke er frikjøp til andre oppgaver, vil undervisningsbehovet nesten være dekket med tre faste vitenskapelige stillinger på førsteamanuensis- eller professornivå. For å ha handlingsrom for frikjøp ved deltakelse i eksternt

finansierte forskningsprosjekt og undervisning i integrerte fagaktiviteter eller andre oppgaver vil det være behov for ytterligere undervisningsressurser.

Norsk fagdidaktikk: Det undervises i norsk fagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget og fagdidaktisk masterspesialisering i Lektorprogrammet i to emner. Det er estimert 40 studenter i masterspesialiseringen. Det er ansatt fire førsteamanuenser på fagområdet i dag, i tillegg til én professor som er frikjøpt for andre oppgaver og går av i 2025. En førsteamanuensis er frikjøpt til undervisningsledelse i dag, og én har ansvaret for metodeemnene på masternivå samt et stort etterutdanningsoppdrag. Forutsatt at ingen er frikjøpt til andre oppgaver, vil det estimerte undervisningsbehovet være dekket. For å ha handlingsrom for frikjøp ved deltakelse i eksternt finansierte forskningsprosjekt og undervisning i integrerte fagaktiviteter samt andre oppgaver vil det være behov for ytterligere undervisningsressurser. Neste avgang vil være i 2040.

Engelsk fagdidaktikk: Det undervises i engelsk fagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget og i fagdidaktisk masterspesialisering i Lektorprogrammet i to emner. Det er estimert 20 studenter i masterspesialiseringen. Det er tilsatt to professorer og tre førsteamanuenser på fagområdet i dag. De to professorene er frikjøpt til andre oppgaver og har varslet avgang eller gradert pensjon i henholdsvis 2019 og 2021. De øvrige stillingene dekker i underkant av det estimerte undervisningsbehovet. For å ha handlingsrom for frikjøp for deltakelse i eksternt finansierte forskningsprosjekt og for undervisning i integrerte fagaktiviteter samt andre oppgaver vil det være behov for ytterligere undervisningsressurser. Etter professoravgangene vil neste avgang være i 2039.

Fremmedspråk fagdidaktikk: Det undervises i fremmedspråk fagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget i Lektorprogrammet. Det er ansatt én professor og to førsteamanuenser på fagområdet i dag. Første avgang vil være i 2041. Innenfor fagområdet dekkes den delen av undervisningen som er organisert i språkspesifikke workshops i kinesisk, russisk og japansk, av midlertidig tilsatte grunnet lite omfang. Forutsatt at ingen er frikjøpt til andre oppgaver, vil det være en ressurs tilsvarende 50 prosent årsverk til undervisning i integrerte fagaktiviteter og andre oppgaver. I dag er én førsteamanuensis delvis frikjøpt til undervisningsledelse, og professoren er delvis frikjøpt til forskergruppeledelse og redaksjonelt ansvar.

Samfunnsfagdidaktikk: Det undervises i samfunnsfagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget og i fagdidaktisk masterspesialisering i Lektorprogrammet i to emner. Det er estimert 40 studenter i masterspesialiseringen. Dette tallet er allerede overskredet, da det er 46 studenter som skal skrive masteroppgave i samfunnsfagdidaktikk i 2019. Med den store og økende søkningen til kultur- og samfunnsfag i Lektorprogrammet er det lite som tyder på at dette tallet vil bli mindre. Det er ansatt én førsteamanuensis på fagområdet i dag, og én fast stilling som universitetslektor er utlyst. Første avgang vil være i 2044. Det er behov for ytterligere to faste, vitenskapelige stillinger i samfunnsfagdidaktikk. Selv med fire faste, vitenskapelige stillinger i samfunnsfagdidaktikk vil det være lite handlingsrom for undervisning i integrerte fagaktiviteter, frikjøp til deltakelse i forskningsprosjekt og andre oppgaver.

Religion og etikk fagdidaktikk: Det undervises i religion og etikk fagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget og fagdidaktisk masterspesialisering i Lektorprogrammet i to emner. Det er estimert 15 studenter i masterspesialiseringen. Det er ansatt én professor på fagområdet i dag, som er frikjøpt i 50 prosent som studiedekan, og som vil gå av innen 2024. Det er behov for erstatning av denne stillingen og tilsetting i ytterligere én fast, vitenskapelig stilling på fagområdet. Det vil dekke

undervisningsbehovet, men ikke gi handlingsrom for undervisning i integrerte fagaktiviteter, frikjøp til deltakelse i forskningsprosjekt eller andre oppgaver.

Historie fagdidaktikk: Det undervises i historie fagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget i Lektorprogrammet. Det er ansatt én universitetslektor på fagområdet i dag. Sammen med en tilsatt i 20 prosent dekker dette undervisningsbehovet. Det vil være avgang i stillingen i 2041. Det vil ikke være rom for undervisning i integrerte fagaktiviteter.

Geografi fagdidaktikk: Det undervises i geografi fagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget i Lektorprogrammet. Det er ansatt én førsteamanuensis på fagområdet i dag. Stillingen dekker undervisningsbehovet og gir rom for undervisning i integrerte aktiviteter i 20 prosent.

Mediefagdidaktikk: Det undervises i mediefagdidaktikk i PPU på heltid og deltid samt i profesjonsfaget i Lektorprogrammet i dag. Det er vedtatt å fjerne undervisningen i mediefagdidaktikk på PPU deltid, og det er foreslått å legge ned faget i Lektorprogrammet. Det er ansatt én universitetslektor i 50 prosent på fagområdet i dag. Det vil være avgang i stillingen i 2026. Med redusert undervisning i mediefagdidaktikk vil det være rom for integrerte aktiviteter i stillingen.

Musikkdidaktikk: Det undervises i musikk fagdidaktikk i PPU på heltid. Det er ingen fast vitenskapelig ansatt i fagområdet da undervisningen har et lite omfang.

Metode: Det undervises i metode i 8. og 9. semester i Lektorprogrammet. Undervisningen har et omfang som tilsvarer i underkant av tre årsverk og dekkes i dag av førsteamanuenser på ulike fagdidaktiske områder. Ved en økning i studenttallet til det estimerte vil det være vanskelig å få dekket undervisningsomfanget i metode. Det er tilsatt en professor i kvantitativ metode som kan dekke noe av behovet. Utover det kan det delvis kompenseres enten ved en eventuell fast vitenskapelig tilsetning i kvalitativ metode, eller ved en ytterligere oppbemanning av andre fagdidaktiske områder der de fast vitenskapelig ansatte har høy og relevant metodekompetanse. Det vil også være aktuelt å oppgi metodekompetanse som ønskelig ved utlysning av stillinger.

Integrerte fagaktiviteter: I integrerte fagaktiviteter inngår undervisning i integrerte uker ved pedagoger og fagdidaktikere, veiledning, sensur, mikroundervisning og fagdidaktisk ledelse innenfor PPU og profesjonsfaget. Disse aktivitetene har et omfang på 5,5 årsverk og kommer i tillegg til de øvrige undervisningsoppgavene som vitenskapelig tilsatte i pedagogikk og fagdidaktikk har i lærerutdanningene ved instituttet. Disse undervisningsaktivitetene er ikke inkludert i oversikten ovenfor av omfanget på undervisningen i pedagogikk og fagdidaktikk, men er skilt ut for å vise omfanget på sentrale oppgaver i studiet som ikke fullt og helt er fagspesifikke.

4.2 Stillingsbehov i veiledning og mentoring i lærerprofesjonen

Det undervises i 30 studiepoeng masteremner i veiledning, og det gis masterveiledning til studenter med veiledning som tar master i utdanningsledelse. Dessuten gjennomfører instituttet oppdrag fra Utdanningsdirektoratet knyttet til veiledning av nyutdannede lærere. Det er tilsatt en førsteamanuensis og en universitetslektor på området. Det er avgang i universitetslektorstillingen i 2022. Det er behov for erstatning av denne stillingen dersom oppdragene for direktoratet blir langsiktige, og dersom antallet veiledningsstudenter som avlegger masteroppgave i utdanningsledelse, forblir stabilt eller øker.

4.3 Stillingsbehov i utdanningsledelse og rektorutdanning

I masterprogrammet i utdanningsledelse, som er et 120 studiepoengs program på deltid med 25 helårs studieplasser, er det totale undervisningsbehovet 4152 arbeidstimer. Det tilsvarer 5,2 stillinger på førsteamanuensis- eller professornivå. Det er i dag tilsatt tre professorer og fire førsteamanuenser på fagområdet i tillegg til at det er lyst ut én stilling som professor/førsteamanuensis i utdanningsledelse og én stilling som førsteamanuensis i utdanningsledelse med vekt på utdanningsrett. Det vil være avgang i én professorstilling i 2019 og ytterligere én i 2020. Undervisningsbehovet vil være dekket fram til nye avganger i 2028, og det vil være en overkapasitet tilsvarende et undervisningsårsverk på 80 prosent på området. I perioden 2028-40 vil resten av dagens fast vitenskapelig tilsatte i utdanningsledelse gå av for aldersgrensen. Med ett unntak er disse rekruttert internt. Da instituttet ikke kan ta for gitt at man vil lykkes med ekstern rekruttering i alle stillingene som etter hvert vil trenge erstatning, vil det være et stort behov for rekrutteringsstillinger i utdanningsledelse i mange år framover.

Fast vitenskapelig tilsatte i utdanningsledelse bidrar også med undervisning i rektorutdanningen. Det innebærer at ledig kapasitet i utdanningsledelse kan brukes i rektorutdanningen ved behov. I rektorutdanningen er det tilsatt én førstelektor fast. Det vil være avgang i denne stillingen i 2022. Rektorutdanningen er et utdanningsoppdrag på 30 studiepoeng på masternivå, som ILS gjennomfører for Utdanningsdirektoratet i perioden 2015-20. Dersom direktoratet lyser ut et nytt oppdrag fra 2020, og ILS får tilslag på dette, vil bemanningssituasjonen i rektorutdanningen måtte vurderes på nytt. Det er en ambisjon at fagmiljøet får tilslag på større videreutdanningsoppdrag i framtiden. Lykkes dette, må oppdragene bemannes etter behov.

4.4 Stillingsbehov ved EKVA

Ved EKVA er det tilsatt i faste forskerstillinger etter behov i de ulike prosjektene. Tidligere har flere av stillingene vært midlertidige, men i dag er de fleste forskerstillingene faste fordi oppdragsporteføljen vurderes som stabil over tid. Det er i dag tilsatt i 9 forskerstillinger på doktorgradsnivå, og ytterligere to forskerstillinger er utlyst. Det vil være avgang i fire forskerstillinger i perioden 2023-25. Stillingene erstattes ut fra oppdragsprosjektene behov. Det er tilsatt kun én forsker på doktorgradsnivå på feltet lesing knyttet til nasjonale og lokale leseprøver og lesing i PISA. Det er behov for en styrking av dette området med en fast, vitenskapelig stilling med doktorgradskompetanse.

4.5 Tverrgående fagområder

ILS har tilsatt en professor i kvantitativ metode. Stillingen bidrar til undervisning i doktorgradsopplæringen og vil kunne bidra til metodeundervisningen på masternivå i Lektorprogrammet. Stillingen bidrar også til metodeutvikling i EKVA samt med sekundære analyser bygd på data fra oppdragsprosjektene.

En seniorforsker på ILS har stillingen sin hovedsakelig knyttet til forskning i LISA-prosjektet og undervisning i VIST, som er et etterutdanningsprosjekt for Oslo kommune. Det er avgang i denne stillingen i 2019, og den vil ikke bli erstattet som en forskerstilling.

Det er tilsatt en førsteamanuensis i flerspråklig opplæring. Denne stillingen dekker undervisning på tvers av fagene i lærerutdanningen, i utdanningsledelse og i metode i 8. og 9. semester i lektorprogrammet.

4.6 Andre oppgaver

Til faste, vitenskapelige stillinger hører også en rekke oppgaver som ikke er nevnt hittil i dette dokumentet. Det gjelder undervisnings-, forsknings- og forskergruppeledelse, doktorgradsopplæring, redaksjon av instituttets tidsskrift, deltakelse i stillings- og opprykkskomiteer samt arbeid med utvikling av studiekvalitet. Behovet for stillinger knyttet til undervisnings- og forskningsledelse tilsvarer tre årsverk i tillegg til ett årsverk knyttet til ledelse av EKVA årlig. Dessuten anslås det et behov for ett til to årsverk for å forberede og utvikle søknader til et senter for fremragende utdanning og/eller et senter for fremragende forskning i tråd med instituttets ambisjoner.

Det ideelle vil være at instituttet har en overkapasitet på de ulike fagområdene slik at denne typen oppgaver kan dekkes av de fast, vitenskapelig tilsatte. Siden særlig lærerutdanningene ved ILS inneholder mange fagområder, vil det ikke være hensiktsmessig å bygge overkapasitet på alle fagområdene, men det vil være et langsiktig mål å ha en viss overkapasitet blant de fast, vitenskapelig tilsatte på de mest sentrale områdene.

Instituttet har en fast kvote på 16 stipendiater som alle er tilsatt for fire år med 25 prosent undervisningsplikt. Det tilsvarer omfanget av undervisningsplikten i 6-7 årsverk i førsteamanuensis- eller professorstillinger. Stipendiater kan ikke og skal heller ikke gjøre arbeidet til førsteamanuenser og professorer i samme dybde og bredde, men de kan avlaste undervisningsrelaterte oppgaver og undervise i temaer som de har kompetanse i. Instituttet har også en fast kvote på tre postdoktorstillinger. Disse tilsettes i dag for tre år med 10 prosent undervisningsplikt. Det er åpnet for at postdoktorer kan tilsettes for fire år med 25 prosent undervisningsplikt. For ILS vil det være en fordel å tilsette postdoktorer for fire år da de på grunnlag av sin doktorgradskompetanse kan bistå med mer krevende undervisningsoppgaver. Utover dette kan instituttet tilsette i midlertidige II-er stillinger tilsvarende 20 prosent på førsteamanuensis- eller professornivå for å styrke forsknings- og undervisningsområder.

Instituttet samarbeider med 18 universitetsskoler og ytterligere 102 partnerskoler. Noen lektorer fra disse skolene har i dag undervisningsrelaterte oppgaver ved ILS i omfang 20 til 50 prosent uten å være tilsatt ved instituttet. ILS har behov for å bygge opp en base av lektorer som frikjøpes fra skolene. Det er videre et behov for å frikjøpe flere av disse i 50 prosent.

4.7 Strategiske vurderinger av stillingsbehov

For å nå målene som instituttet har satt seg, og for å skape et samspill mellom utdanning og forskning forventes det at de vitenskapelig ansatte kjenner et felles ansvar for profesjonsutdanningene og de øvrige utdanningsprogrammene og bruker forskningsandelen i stillingene sine til forskning og innovasjon innenfor rammene av instituttets forskningsstrategi og de faglige prioriteringene i forskergruppene.

Gjennomgangen av stillingsbehov i de ulike utdanningsprogrammene viser at det er et særlig behov for flere stillinger knyttet til Praktisk-pedagogisk utdanning og Lektorprogrammet, som begge er komplekse og undervisningsintensive utdanninger med en høy studiepoengproduksjon og et høyt antall utdannede kandidater hvert år.

Instituttet har gjennom oppbemanningen i perioden 2015-18 særlig tilsatt mange førsteamanuenser. Fordelen med disse stillingene er at de har like stor andel til forskning og undervisning, og dermed bidrar til begge områdene. Disse stillingene kan også over tid ved kompetanseoppbygg bli professorstillinger, som det er et stort behov for ved instituttet. Det trengs mange førsteamanuensisstillinger for å dekke det store undervisningsbehovet ved instituttet, samtidig som førsteamanuenser trenger sammenhengende tid til forskning og innovasjon for å lykkes med kompetanseoppbygg. Det er derfor et mål å tilsette førsteamanuenser som kan søke kompetanseoppbygg i løpet av få år. En kombinasjon av førsteamanuensis- og universitetslektorstillinger vil i større grad kunne dekke undervisningsbehovet enn tilsetting av førsteamanuenser alene. Derimot vil universitetslektorstillinger ikke kunne bidra på samme måte til forskningsnær undervisning. Utfordringen ved instituttet er derfor å finne en hensiktsmessig balanse mellom de ulike stillingstypene.

Gjennomgangen av stillingsbehovet viser at det trengs erstatning av disse stillingene:

2019-23:

Én stilling i naturfagdidaktikk innen 2022 og én stilling i religion- og etikkdidaktikk innen 2024

Én forskerstilling tilknyttet TALIS innen 2023 hvis oppdraget forlenges

Én stilling som leder av EKVA innen 2024

Én stilling knyttet til Rektorutdanningen hvis oppdraget forlenges

2024-28:

Én stilling i pedagogikk innen 2027 og to stillinger i utdanningsledelse innen 2028

Én forskerstilling tilknyttet TIMSS innen 2025 gitt forlengelse av oppdraget

Utover dette er det primært behov for nytilsetninger i samfunnsfagdidaktikk, religion- og etikkdidaktikk, pedagogikk og i universitetslektorstillinger som kan overta oppgaver innenfor de integrerte fagaktivitetene. Dessuten er det et behov for en forskerstilling knyttet til leseprøvene.

Sekundært er det behov for nytilsetninger på fagområder der undervisningsbehovet så vidt er dekket av fast, vitenskapelig ansatte, og der det er et potensial for flere studenter i fagdidaktiske masterspesialiseringer samtidig som fast vitenskapelig ansatte frikjøpes for andre oppgaver. I dag gjelder dette i første rekke fagdidaktikk i norsk, engelsk og naturfag.

1. Samfunnsfagdidaktikk: Dette er et stort fagområde innenfor både PPU og Lektorprogrammets studieretning for kultur- og samfunnsfag med høy søkning og et stigende studenttall i Lektorprogrammet. Det er svært mange studenter som tar masterspesialisering i samfunnsfagdidaktikk da Det samfunnsvitenskapelige fakultet ikke har noe tilbud til disse studentene. Fagområdet ivaretas i dag av en førsteamanuensis, og en universitetslektor er under tilsetting. Det er redegjort for et ytterligere behov på to faste vitenskapelige stillinger. Stillingene bør tilsettes på førsteamanuensis- eller professornivå for å kunne bidra til oppbygging av fagfeltet og til forskning og innovasjon på området. Samfunnsfagdidaktisk kompetanse er også viktig for å styrke instituttets satsning på utdanning for bærekraftig utvikling. Ved utlysning vil det være av vesentlig betydning å legge vekt på samfunnsfagdidaktisk undervisnings- og forskningskompetanse.
2. Religions- og etikkdidaktikk: Dette er et middels stort fagområde innenfor både PPU og Lektorprogrammets studieretning for kultur- og samfunnsfag med studenter som tar

fagdidaktisk masterspesialisering. Det er tilsatt en professor på området i dag. Stillingen erstattes innen 2024. Det er behov for ytterligere en tilsetting på førsteamanuensis- eller professornivå for å dekke undervisningsbehovet og bidra til forskning og innovasjon på fagområdet. Ved utlysning vil det være av vesentlig betydning å legge vekt på religions- og etikkdidaktisk undervisnings- og forskningskompetanse.

3. Pedagogikk: Pedagogikk er et helt sentralt fagområde i PPU og i profesjonsfaget i Lektorprogrammet. Det er redegjort for et behov for to nye stillinger i pedagogikk utover en erstatning av en stilling innen 2028 for å dekke det primære undervisningsbehovet. Etter en professoravgang i 2025 vil det ikke være professorer i pedagogikk ved instituttet med mindre førsteamanuenser i pedagogikk søker og får kompetanseopprykk. Ved utlysning vil det være vesentlig å legge vekt på pedagogisk kompetanse innenfor områdene undervisning og læring, klasseledelse, differensiert undervisning og vurdering. Det sistnevnte området er svakt dekket i dag. Det er viktig at de som tilsettes, vil rette sin forskning mot undervisning og læring i skolen og mot lærerutdanning. Dersom deler av undervisningen i integrerte fagaktiviteter skal dekkes av fast, vitenskapelig ansatte i pedagogikk, er det behov for ytterligere to stillinger i pedagogikk.
4. Universitetslektorer i lærerutdanning: For å kunne dekke undervisningen i integrerte fagaktiviteter er det et behov for å tilsette minst to universitetslektorer som kan undervise på de områdene i PPU og profesjonsfaget i Lektorprogrammet som er felles for pedagogikk og fagdidaktikk, og som ikke er fag-spesifikke. For å få tilsetting som universitetslektor i lærerutdanningene kreves lang og bred erfaring som lektor på trinn 8-13 i skolen, deltakelse i utviklingsarbeid og en særlig interesse for lærerutdanning i tillegg til mastergrad eller hovedfag i et sentralt undervisningsfag. Dersom universitetslektorer også skal bidra til ILS' stadig økende oppdrag knyttet til etterutdanning av lærere innenfor desentralisert kompetanseutvikling i skolen, som er et satsningsområde ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet, trengs ytterligere minst to tilsetninger.
5. Nasjonale og lokale leseprøver: Det trengs en styrking av kompetansen knyttet til instituttets oppdrag med å utvikle nasjonale og lokale leseprøver i form av en forskerstilling med doktorgradskompetanse. Stillingen finansieres av oppdragsprosjektene.
6. For å dekke både undervisningsbehovet knyttet til ikke-fagspesifikke oppgaver på masternivå i Lektorprogrammet og integrerte fagoppgaver i PPU og profesjonsfaget i Lektorprogrammet samt andre oppgaver ved instituttet trengs det en ytterligere styrking av fagdidaktiske områder. Det foreslås å styrke fagområder som ikke har overkapasitet, og hvor det i dag er frikjøpt ressurser til ledelse av forskning eller undervisning, hvor det er høy aktivitet i søknadsskriving, eller hvor det er et stigende antall studenter på masternivå i Lektorprogrammet. Det gjelder i dag særlig norskdidaktikk, engelskdidaktikk og naturfagdidaktikk.
7. På lengre sikt bør det vurderes om det er behov for tilsetting i en fast vitenskapelig stilling i kvalitativ metode knyttet til undervisning i metodeemnene på masternivå i Lektorprogrammet.
8. Dersom oppdrag knyttet til tiltak for nyutdannede lærere får mer varig karakter, og antallet studenter som skriver masteroppgave i veiledning, øker, må behovet for stillinger på dette området revurderes.
9. Ved en videreføring av dagens rektorutdanning for fem nye år må stillingsbehovet på dette området vurderes på nytt.

4.8 Prioritering av nye stillinger:

Primære prioriteringer

1. 2 stillinger som førsteamanuensis i samfunnsfagdidaktikk
2. 1 stilling som førsteamanuensis i religion- og etikkdidaktikk
3. 2 stillinger som professor eller førsteamanuensis i pedagogikk
4. 2 stillinger som universitetslektor til integrerte oppgaver i lærerutdanningene
5. 1 stilling som forsker med doktorgradskompetanse i lesing knyttet til forsknings- og utviklingsoppdrag i EKVA (finansieres av oppdragsprosjektene)

Sekundære prioriteringer (i uprioritert rekkefølge)

1 stilling i norskdidaktikk

1 stilling i engelskdidaktikk

1 stilling i naturfagdidaktikk

2 stillinger i pedagogikk

2 stillinger som universitetslektor til integrerte fagaktiviteter og til etterutdanningsoppdrag

1 stilling i kvalitativ metode (dekkes eventuelt gjennom metodekompetanse i øvrige tilsetninger)

1 stilling i veiledning og mentoring for lærerprofesjonen

4.9 Økonomiske forutsetninger

7 nye vitenskapelige stillinger er allerede lagt inn i langtidsbudsjettet for perioden 2018-23. Det er dermed dekning for de primært prioriterte stillingene. Tilsetting i faste, vitenskapelige stillinger utover dette forutsetter en ny vurdering av langtidsbudsjettet. Tilsettingstakten vil være avhengig av budsjettssituasjonen.

Bevilgningene til universitets- og høyskolesektoren over statsbudsjettet er endret.

Studiepoengproduksjon gir høyere uttelling, og antall kandidater som gjennomfører studieprogram gir egen uttelling. For gjennomføring av Lektorprogrammet gis dobbel uttelling siden dette programmet er femårig. I tillegg har styret ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet vedtatt at studiepoeng skal gi 150 prosent uttelling i fordelingen av midlene på fakultetet. Gjennomføring av studieemner og studieprogram har derfor fått økt betydning for instituttets økonomi. Lykkes instituttet med å øke studiegjennomføringen, vil det innebære en styrket instituttøkonomi. I statsbudsjettet er det også lagt inn midler for gjennomføring av eksterne oppdrag som del av resultatfinansieringen. Det innebærer at det gis en ekstra uttelling for gjennomføringen av oppdragsprosjektene ved EKVA, noe som ikke har vært tilfelle tidligere.

Intensjonsplanen for stillinger 2019-23 kan vurderes årlig og revideres ved behov.